

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219010727
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Kosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1219010727.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marcely Kosovej a členov senátu JUDr. Ivety Zelenayovej a JUDr. Petra Šamka, v trestnej veci obžalovaného O. D., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., o odvolaní prokurátora, obžalovaného a poškodených proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 4T/90/2019 zo dňa 16.09.2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.05.2022 takto

rozhodol:

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e s a rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 4T/90/2019 zo dňa 16.09.2021 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobu jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. Sa obžalovanému O. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom S. XX, N.

u k l a d á

Podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. 1/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 /tri/ roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 49 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd ustanovuje skúšobnú dobu v trvaní 5 /päť/ rokov.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. d/ Tr. zák. súd ukladá obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

II.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného O. D., nar. XX.XX.XXXX a poškodených M. G. a A. G. zamietajú.

odôvodnenie:

F. Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 4T/90/2019 zo dňa 10.03.2020 bol obžalovaný O. D. uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 13. 12. 2015 v čase o 16:15 hod, v Bratislave na ulici Z. na úseku cesty od obce Rovinka do Podunajských Biskupíc, ako vodič osobného motorového vozidla zn. C. CR-V, I.: BA XXX MG nevenoval sa plne vedeniu vozidla a situácií v cestnej premávke, následkom čoho na vyznačenom priechode pre chodcov, označenom vodorovným a zvislým onačením zrazil prechádzajúcich chodcov poškodených O.. S. G. a M. G., ktorí prechádzali cez priechod od M. ulice, pričom spôsobil podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia O.. F. G., PhD, poškodeným zranenia nezlučiteľné so životom, a to: O.. S. G. zlomeninu mozgovej časti hlavy, zlomeninu lebečnej klenby a spodiny, odtrhnutie a pomliaždenie podmozgovej časti žľazy, poranenia hrudníka s kompletným cirkulárnym pretrhnutím

hrudnej srdcovnice, úrazovo - krvácajúci šok, ktorý vznikol ako následok rozsiahlych krvných strát pri poraneniach viacerých mäkkých tkanív, orgánov a kostí, ktoré zranenia vznikli v príčinnej súvislosti s následkom dopravnej nehody a podľa záveru znaleckého posudku znalca doc. O. M. S., CSc. MPH a O., H. O., boli u poškodeného M. G. bezprostrednou príčinou smrti úrazovo - krvácajúci šok v dôsledku viacerých závažných poranení tela, ktoré poškodený utrpel pri dopravnej nehode. Obvinený svojím konaním porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, za čo mu bol uložený podľa § § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol obžalovaný pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní sedem rokov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola uložená obžalovanému povinný nahradiť poškodeným A. G. a M. G. spôsobenú škodu vo výške 5 072,02 eur. Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku boli poškodení A. G. a M. G. U. so zvyškom nároku odkázaní na civilný proces.

V dovolacom konaní krajský súd uznesením zo dňa 08.09.2020 sp. zn. 1To/29/2020 podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. f), ods. 2 Tr. por. tento rozsudok zrušil vo výroku o treste, spôsobe jeho výkonu a vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Okresný súd po opätovnom prejednaní veci rozhodol rozsudkom zo dňa 16.09.2021 pod sp. zn. 4T/90/2020 tak, že obž. O. D., ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 10.03.2020, sp.zn. 4T/90/2019 uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 1To/29/2020 zo dňa 08.09.2020 bol zrušený výrok o treste, spôsobe jeho výkonu a vo výroku o škode, pričom v ostatnej časti zostal výrok nedotknutý uložil podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. 1), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. k trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon uloženého trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobná doba v trvaní päť rokov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní sedem rokov. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obžalovaného nahradiť poškodeným A. G., trvale bytom U. XXX, 821 06 N. a M. G., trvale bytom U. XX/E, XXX XX N. spôsobenú škodu vo výške 5 072,02 eur (slovom: päťtisícšesťdesiatdva eur a dva eurocenty). Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodených A. G. a M. G. so zvyškom svojho nároku na náhradu škody odkazujú na civilný proces.

V dôvodoch rozsudku konštatoval, že zo záverov znaleckého posudku vypracovaného L. M. G. pod č. 30/2018 vyplýva, že správanie chodcov-poškodených vo vozovke resp. pred vstupom do vozovky nebolo z technického hľadiska správne, nebolo v súlade s príslušnými ustanoveniami platných predpisov ani podľa jednej alternatívy priebehu nehodového deja. Chodci prechádzali cez vozovku ulice Svornosti síce po vyznačenom priechode pre chodcov, ale do ľavého jazdeného pruhu vozovky ulice Svornosti smerom do centra mesta vstúpili v čase, keď to celková dopravná situácia v mieste dopravnej nehody neumožňovala. Chodci sa mali pred vstupom do kritického jazdeného pruhu opakovane presvedčiť o tom, či do tohto jazdeného pruhu môžu vstúpiť bez nebezpečenstva. Chodci vytvorili vodičovi vozidla Honda kolíziu situáciu. Z doplnenia znaleckého posudku č. 17/2019 vyplýva, že chodci mohli z technického hľadiska stretnúť s vozidlom Honda zabrániť za predpokladu, keby nevstúpili do vozovky z pravého okraja vozovky ulice Svornosti smerom do centra, resp. keby prerušili svoj pohyb počas prechádzania cez vozovku ulice Svornosti skôr, ako by sa dostali do koridoru pohybu vozidla Honda. Technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Honda, a to z hľadiska rýchlosti ako aj z dôvodu nedostatočného venovania sa riadeniu vozidla.

Znalec Ing. M. G. ohľadom spoluzavinenia poškodených uviedol, že chodci vytvorili vodičovi vozidla C. kolíziu situáciu tak, že vodič vozidla C. by nezabránil nehode za predpokladu správnej techniky jazdy, keby pred nehodou brzdil polovičnou hodnotou maximálne dosiahnuteľného brzdného spomalenia vzhľadom na povrch vozovky. Chodci na prechode nemajú absolútnu prednosť. V znaleckom posudku bola iná vstupná informácia ako v doplnení znaleckého posudku, kde je konštatované, že chodci nevytvorili vodičovi kolíziu situáciu a jediným prvkom nesprávnej techniky jazdy, a teda príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča Honda. Chodci prechádzali cez prechod v čase keď to celková situácia dovoľovala, nevytvorili žiadnu kolíziu situáciu, vodič mal možnosť tomuto

zabrániť. V doplnení znaleckého posudku bolo správanie chodcov správne, situáciu vyhodnotili ako bezpečnú na to, aby mohli prejsť, keby vodič vozidla Honda správne reagoval. Všetci účastníci cestnej premávky musia predpokladať, že všetci zúčastnení reagujú v zmysle predpisov cestnej premávky. K zrážke došlo bez zavinenia chodcov. Skutočnú rýchlosť chodcov prechádzajúcich cez vozovku nie je možné presne určiť, je potrebné vychádzať zo štatistických údajov, ktoré sú uvedené v literatúre, pričom vychádzal z normálnej, nie zrýchlenej chôdze. Akákoľvek zmena pohybu chodcov počas prechádzania cez vozovku by mala vplyv na vypracovanú analýzu v priebehu nehodového deja. Bez presnej analýzy nie je možné jednoznačne povedať aký vplyv by táto skutočnosť mohla mať na priebeh nehodového deja.

Zo záverov znaleckého posudku č. 32/2019 vypracovaného Ing. M. F. vyplýva, že v čase vstupu chodcov do vozovky z pravej krajnice bol vstup chodcov taký, že vo vzťahu k správnej technike jazdy vodiča vozidla Honda títo nevytvárali kolíznu situáciu, ak by vodič viedol vozidlo na úrovni najvyššej dovolenej rýchlosti, dokázal by včasnou reakciou bezpečne znížiť rýchlosť tak, aby nevznikla kolízna situácia. Následný vstup chodcov do jazdného pruhu, ktorým sa pohybovalo vozidlo Honda už nebolo bez nebezpečenstva. Vstup chodcov do jazdného pruhu, ktorým sa pohybovalo vozidlo Honda mohol byť ovplyvnený aj tým, že v pravom jazdnom pruhu sa za vozidlom Honda blížilo vozidlo svedka B., čo mohlo ovplyvniť konania chodcov. Znalec Ing. M. F. ohľadom spoluzavinenia poškodených uviedol, že k vypracovaniu znaleckého posudku neboli predložené podklady, na základe ktorých by bolo možné rýchlosť chodcov jednoznačne stanoviť alebo vypočítať a pri jej určení vychádzal z literatúry, na základe ktorej stanovil rýchlosť chodcov ako normálny až zrýchlený pohyb, pričom vychádzal aj z poškodenia vozidla, na základe ktorého bolo možné tento interval rýchlosti považovať za správny z technického hľadiska. Ak by bola rýchlosť chodcov výrazne vyššia, napr. beh, vtákom prípade by s veľkou mierou pravdepodobnosti vzniklo iné poškodenie vozidla Honda.

Vo vzťahu k druhu trestu a jeho výmery okresný súd uviedol, že prihliadol najmä na osobu obžalovaného, jeho pomery, možnosť nápravy, spôsob spáchania činu, jeho následky ako aj motív jeho konania. Postupoval podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, pričom hodnotil priťažujúce a poľahčujúce okolnosti. Obžalovanému poľahčovalo, že sa k trestnému činu priznal a tento oľutoval (§36 písm. I/ Tr. zák.). Nepriťažovalo mu nič. Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol v roku 2000 odsúdený Vojenským obvodovým súdom Bratislava na podmienený trest odňatia slobody vo výmere dva mesiace so skúšobnou dobou do 16.02.2001, trest mu bol odpustený amnestiou. Z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že obžalovaný má štyri záznamy za priestupky, pričom v dvoch prípadoch za prekročenie rýchlosti a v dvoch prípadoch za porušenie povinností vodiča. V roku 2012 mu bolo zadržané vodičské oprávnenie. Za uvedený trestný čin možno uložiť trest odňatia slobody na dva roky až päť rokov. Vzhľadom k tomu, že u obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, znižoval okresný súd hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu a trest ukladal v sadzbe dva roky až štyri roky.

Vo vzťahu k spoluzavineniu poškodenými okresný súd uviedol, že vzhľadom na právoplatne uznanú vinu obžalovaného pre skutok uvedený v obžalobe, ktorého sa dopustil tým, že svojim konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, že nedal prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádzal cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmel ohroziť a nie z dôvodu prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti, vychádzal zo znaleckého posudku Ing. G., podľa ktorého chodci vstúpili do ľavého jazdeného pruhu vozovky v čase, keď to celková dopravná situácia v mieste dopravnej nehody neumožňovala. Chodci sa mali pred vstupom do kritického jazdného pruhu opakovane presvedčiť o tom, či do tohto jazdeného pruhu môžu vstúpiť bez nebezpečenstva. Chodci vytvorili vodičovi vozidla Honda kolíznu situáciu. Doplnenie Znaleckého posudku vypracoval Ing. Korbeľ vychádzajúc z iných vstupných informácií, a to zo skutočnosti, že na danom úseku je maximálna dovolená rýchlosť 50 km/h, a z rovnakej skutočnosti vychádzal aj Ing. F. pri vypracovaní svojho znaleckého posudku. Uvedené však nebolo predmetom skutku uvedeného v obžalobe a rovnako tak obžalovaný nebol uznaným vinným pre uvedený prečin spáchaný z dôvodu prekročenia najvyššej povolenej rýchlosti na danom úseku. Chodci síce nemajú predpokladať nesprávnu techniku jazdy vodiča motorového vozidla ale na priechode pre chodcov nemajú ani absolútnu prednosť. Okresný súd uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu, keďže k trestnému činu došlo v súvislosti s touto činnosťou. Trest uložil v trvaní sedem rokov, najmä vzhľadom na spôsobený následok, ako aj na skutočnosť, že obžalovaný má s dodržovaním pravidiel cestnej premávky problém, s poukazom na evidované priestupky na úseku cestnej premávky, pričom tieto nie sú len malej závažnosti.

Vo vzťahu k výroku o náhrade škody súd prvého stupňa uviedol, že poškodení si uplatnili nárok na náhradu jednak majetkovej škody ako aj nemajetkovú ujmu. Výšku majetkovej škody mal súd preukázanú z predložených faktúr, preto na náhradu tejto škody obžalovaného zaviazal. So

zvyškom nároku, týkajúcim sa nemajetkovej ujmy, odkázal súd poškodených na civilný proces, keďže dokazovanie o tomto nároku presahuje potreby trestného stíhania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor čo do výroku o treste, obžalovaný ako aj poškodení čo do výroku o náhrade škody.

V písomnom odôvodnení odvolania prokurátor uviedol, že s uvedeným postupom súdu a uloženým trestom sa nestotožnil, pričom podané odvolanie smeruje v neprospech obžalovaného, a to do výroku o treste. K argumentom súdu uviedol, že represívna zložka trestu v predmetnej trestnej veci, a teda zabránenie odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti, nie je prevažujúcim dôvodom pre uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v danej veci, keďže ide o nedbanlivostný trestný čin. Rovnako prevýchova odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život, a teda už sa nedopúšťal obdobných nedbanlivostných konaní, nie je rozhodným dôvodom uloženia nepodmienečného trestu. Samotný trest má mať aj účel generálnej prevencie ako aj vyjadriť morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou, spravodlivo a primerane k závažnosti spáchaného trestného činu a jeho následku. Má za to, že uloženie podmieneného trestu za takéto protiprávne konanie, ktorého následkom je smrť dvoch osôb, tento účel nenapĺňa. Súd zohľadnil skutočnosť, že obžalovaný spáchanie trestného činu oľutoval, pričom prihliadol aj na jeho pomery a to, že obžalovaný je živnostník, ktorý sa stará o rodinu. Jeho družka je na rodičovskej dovolenke. Obžalovaný teda zabezpečuje jediný podstatný príjem rodiny, z ktorého je hradená aj hypotéka na dom. K prvému tvrdeniu poukázal prokurátor na to, že nemožno spochybniť, že sa obžalovaný ku skutku priznal a oľutoval ho, avšak treba brať do úvahy aj skutočnosť, že skutok bol objektívne preukázaný znaleckým dokazovaním, výsluchmi svedkov a ďalšími dôkazmi, pričom v danej veci, nemalo priznanie alebo nepriznanie viny žiadny vplyv na preukázanie skutku. Vzhľadom na to, že ide o nedbanlivostný trestný čin s následkom smrti dvoch osôb, by bolo nevyjadrenie ľútosti nad týmto skutkom takmer nepredstaviteľné. Aj túto poľahčujúcu okolnosť treba vyhodnocovať v kontexte samotného prípadu a nie ju len automaticky vyhodnotiť ako dôvod na uloženie čo najmiernejšieho trestu, dokonca na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Súd ďalej poukázal na skutočnosť, že od spáchania skutku uplynulo viac ako šesť rokov. Túto skutočnosť prokurátor nerozporuje, avšak má za to, že dĺžka konania nebola zjavne neprimeraná závažnosti trestného činu ako aj rozsahu dokazovania, pričom vec bola vrátená aj z Krajského súdu Bratislava. Zároveň poukázal na skutočnosť, že súd zrušeným rozsudkom zo dňa 10.03.2020 uložil obžalovanému práve nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní dva roky, pričom dňa 16.09.2021 po vrátení veci krajským súdom bola dĺžka konania už jedným z relevantných dôvodov pre uloženie podmieneného trestu odňatia slobody.

Prokurátor poukázal na to, že zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke ustanovuje aj povinnosť podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona o cestnej premávke, podľa ktorej vodič má dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu, a starým osobám. V tejto trestnej veci sú obe poškodené osoby staršie osoby a chodci, pričom pokiaľ by obžalovaný venoval ako vodič zvýšenú pozornosť v situácii, v ktorej sa pred priechod pre chodcov nachádzali dve osoby staršieho veku, mohol byť priebeh skutkového deja, taký ako uvádza znalec v rámci alternatív v znaleckom posudku, a to, že by s motorovým vozidlom zastal pred priechodom pre chodcov. Uvedené vyznieva akoby argument k samotnej vine, ktorá nie je predmetom tohto odvolania, avšak priamo súvisí s tvrdením súdu o spoluzavinení poškodenými. Vodič musí vnímať dopravnú situáciu a predpokladať, že práve uvedené osoby sa môžu správať neštandardne pre ich fyzické, vekové a zdravotné dispozície. Trestný zákon rozlišuje situácie, pri ktorých obdobným protiprávnym konaním dôjde k následku, ktorého je smrť jednej alebo dvoch, prípadne viacerých osôb. V osobe obžalovaného O. D. nejde o netrestanú osobu, napriek zahladeniu predchádzajúceho odsúdenia na účely posudzovania recidívy. Z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že obžalovaný O. D. sa pred spáchaním skutku dopustil štyroch priestupkov na úseku cestnej dopravy, pričom v dvoch prípadoch za prekročenie rýchlosti a v dvoch prípadoch za porušenie povinností vodiča, dokonca v roku 2012 mu bolo zadržané vodičské oprávnenie. Napriek uvedenému súd obžalovanému uložil podmienený trest odňatia slobody celkom na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby a uvedené premietol len do vyššieho trestu zákazu činnosti.

Záverom prokurátor navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T 90/2019 zo dňa 16.09.2021 zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a vo veci sám rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a uložil obvinenému O. D. nepodmienečný trest odňatia slobody, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, prípadne aj s použitím ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

V písomnom odôvodnení odvolania obžalovaný prostredníctvom obhajcu uviedol, že škoda vo výške 5.072,02 eur bola ustálená na základe predložených faktúr predstavujúcich 100% finančných nákladov vynaložených v súvislosti s pohrebom poškodených Mgr. S. G. a M. G.. Takto priznaná výška škody by predpokladala vylúčenie spoluzavinenia zo strany chodcov a jednoznačné preukázanie výlučného zavinenia dopravnej nehody zo strany obžalovaného. Takýto skutkový stav však súdom prvého stupňa zistený nebol a ani ho už nie je možné zistiť. Z výsluchov znalcov vyplynulo, že skutočnú rýchlosť chodcov nie je možné určiť a pri vypracovaní jednotlivých alternatív nehodového deja znalci vychádzali len z ničím neobjektívizovaného predpokladu „normálnej“ rýchlosti chôdze chodcov, pričom však aplikácia inej rýchlosti chôdze chodcov (na ktorú mohlo mať vplyv blížiac sa auto svedka B., ktoré v čase rozhodovania sa chodcov o vstupe na vozovku ešte pravdepodobne ani nebolo za vozidlom Honda, a teda chodci ani vozidlo Honda nemuseli vôbec vidieť) by mala vplyv na závery o priebehu nehodového deja, teda aj vplyv na zodpovedanie otázky o konkrétnom rozsahu spoluzavinenia dopravnej nehody. Znalec L.. M. F. (ktorého vypracovanie znaleckého posudku bolo objednané poškodenými) v priebehu svojho výsluchu uviedol, že tzv. „normálnu“ rýchlosť chôdze poškodených je možné predpokladať aj z poškodenia vozidla. Znalec však v priebehu svojho výsluchu neuviedol, aké konkrétne poškodenia vozidla má na mysli a ako z týchto poškodení vyplýva záver o rýchlosti chodcov, nekonkretizoval, ktoré poškodenia vznikli ktorou osobou, nešpecifikoval, aké iné poškodenia by vznikli, ak by sa chodci pohybovali inou rýchlosťou a najmä, ak by aj znalec L.. M. F. skutočne určil možný predpoklad chôdze chodcov na základe poškodenia vozidla, stále by sa jednalo len o predpoklad v určitých hraniciach a čo je najdôležitejšie, jednalo by sa o rýchlosť pohybu chodcov v čase kontaktu vozidla s chodcami a nie o rýchlosť ich pohybu od okraja vozovky cez pravý jazdný pruh a pri ich vstupe do jazdného pruhu, v ktorom došlo k zrážke, pričom práve táto rýchlosť a spôsob pohybu chodcov má rozhodujúci vplyv na určenie rozsahu možného spoluzavinenia.

Obhajoba ďalej uviedla, že ani po vykonaní úplného dokazovania vo vzťahu k otázke trestu za skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, a za ktorý bol obžalovaný právoplatne uznaný vinným, nie je možné stanoviť jednoznačný rozsah prípadného spoluzavinenia, čo by malo však nepochybný význam len pre určenie konkrétnej povinnosti o náhrade konkrétnej škody (nie pre uloženie trestu), pričom dokazovanie k tejto otázke trestným súdom by bolo pri danom skutkovom stave jednoznačne nad rámec účelu trestného konania. Na základe vyššie uvedených skutočností obhajca navrhol, aby odvolací súd z dôvodu uvedeného v ustanovení § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por. v nadväznosti na dôvody uvedené v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. a ustanovenie § 321 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o náhrade škody a aby v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol rozsudkom, ktorým podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkáže poškodených s celým nárokom na náhradu škody a nemajetkovej ujmy na civilný proces.

Poškodený M. G. v dôvodoch odvolania prostredníctvom splnomocneného zástupcu k rozhodnutou o náhrade škody uviedol, že čo sa týka uplatnenia náhrady škody zo strany poškodených, všetky s tým súvisiace doklady sú súčasťou spisu od prípravného konania, kde boli riadne a včas odovzdané vyšetrovateľovi. Materiálna škoda priznaná súdom v napadnutom rozsudku pozostáva z nákladov na pohreb (pohrebné služby) S. G. v celkovej sume 837,07 EUR (326,81 EUR+ 510,26 EUR,)z nákladov na pohreb M. G. v celkovej sume 756,25 EUR (245,99 EUR + 510,26 EUR), z nákladov na kar v sume 1 618,70 EUR a z nákladov na kamenárske práce (na hrobch oboch usmrtených) vo výške 1 860 EUR (1 000 EUR záloha a 860 EUR doplatok). Poškodení riadne a včas uplatnili nárok na náhradu škody v trestnom konaní (do skončenia vyšetrovania), čo je pre posúdenie ich nároku rozhodujúce. Iba zákon určuje spôsob a lehoty, ako a kedy si poškodení musia uplatniť proti škodcovi nárok na náhradu škody a poškodení vykonali všetky kroky v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Obžalovaný riadne a včas uplatnenú škodu zo strany poškodených nikdy (ani v rámci vyšetrovania, ani na hlavnom pojednávaní) nerozporoval. V dôsledku tejto dopravnej nehody spôsobenej obvineným došlo však aj k zásahu do osobnostného práva poškodených, čím bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie poškodených v citovej oblasti je nenapraviteľné. V dôsledku tragickej smrti oboch ich rodičov následkom dopravnej nehody došlo k nesmieme závažnej ujme, spočívajúcej v strate oboch milovaných rodičov, čím sú poškodení do budúcnosti ochudobnení o rodinný život a táto spočíva aj v citovej strate, keď poškodení smrťou oboch rodičov stratili ich lásku a radosť s nimi prežívanú. Zároveň utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstve a šoku zo smrti milovaných osôb. Obžalovaný svojimi protiprávnymi konaniami spočívajúcimi v nerešpektovaní zákona o pozemných komunikáciách zasiahol do osobnostných práv poškodených, a to do ich práva na súkromný a rodinný život. Ide o tak závažný zásah do práva na ochranu ich osobností, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca, preto sú dané aj predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Poškodení sa

teda odôvodnene domáhajú aj zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 100 000,- EUR pre každého z poškodených ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch na základe zásahu do ich práva na súkromie a rodinný život. Nakoľko sa v prípade poškodených jedná o deti oboch osôb usmrtených obvineným ide o zásah do ich práva na súkromie a rodinný života, a to o to viac, že medzi poškodenými a usmrtenými boli silné a intenzívne vzťahy, nakoľko všetci sa takmer na dennej báze stretávali (aj s deťmi poškodených - vnúčatami), a preto pociťujú ich smrť ako intenzívny zásah. Čo sa týka uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy v rámci dokazovania sa poškodení snažili preukázať túto nemajetkovú ujmu prehláseniami blízkych rodinných príslušníkov a rodinných známych, avšak súd prvého stupňa bez zákonného odôvodnenia tieto dôkazy nepripustil. Uvedeným konaním súd uprel poškodeným ich právo na súdnu ochranu, keď bezdôvodne odmietol vykonať predložené dôkazy, ktoré nebolo vôbec jednoduché do konania zabezpečiť.

K ľútosťi vyslovenej obžalovaným splnomocnený zástupca uviedol, že je potrebné poukázať na osobu obžalovaného a jeho deklarovánú ľútosť na hlavnom pojednávaní. Charakter obžalovaného sa naplno prejavil už pri podaní odvolania proti rozsudku zo dňa 10.03.2020, keď miesto toho, aby jednoznačne preukázal skutočnú škodu poškodených súvisiacu výlučne s pohrebom a poslednou rozlúčkou ním usmrtených osôb akceptoval a po piatich rokoch konečne nahradil, tak miesto toho namietal procesné nedostatky dokazovania týkajúce sa škody, teda vôbec nie samotnú výšku a opodstatnenosť uplatnenej škody, čím opäť iba preukázal svoj charakter a to, že mu nikdy o žiadnu satisfakciu voči poškodeným nešlo a aj jeho vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní malo iba jeden zámer, a to, aby mu bol uložený čo najmiernejší trest. Uvedené konanie obžalovaného sa opakovalo aj po poslednom rozsudku, keď opäť podal odvolanie proti výroku o priznaní náhrady škody, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia, pritom v rámci oboznamovania sa s týmito nákladmi na súde nemal ku nim žiadne pripomienky ani námietky. Teda poškodeným neustále sťažuje a komplikuje náhradu škody, ktorú sám svojim zavineným konaním spôsobil. Z konania obžalovaného teda jednoznačne vyplýva, že tento sa celý čas snažil zastierať prečo došlo k dopravnej nehode a preto vo veci nevypovedal, ani nepodal žiadne iné vysvetlenie alebo vyjadrenie. Prvýkrát vypovedal až po viac ako 3 rokoch od dopravnej nehody, pričom išlo len o formálny úkon, ktorý mal smerovať k urýchlenej dohode o vine a treste skôr, než sa vyšetrovateľovi podarí zhromaždiť dostatok dôkazov, že znalecký posudok 30/2018 vychádzal z nesprávne zistených skutočností. Dovtedy neprejavil žiadnu skutočnú ľútosť a vo svojich reálnych krokoch ju neprejavil dodnes. Ani po takmer šiestich rokoch nebol obžalovaný schopný zaplatiť poškodeným náklady na pohreb, ktorých výšku pozná už niekoľko rokov, keďže boli zaradené do spisu v rámci prípravného konania a obžalovaný bol písomne vyzvaný na ich úhradu, čo doteraz neurobil. Preto jeho ľútosť deklarovánú pred súdom prvého stupňa nie je možné považovať za úprimnú a vážnu. Keby úprimne ľutoval čo spravil, tak by mal snahu, aby poškodení čo najmenej museli spomínať a vracat' sa k tejto smutnej a traumatizujúcej udalosti. Avšak robí pravý opak

Záverom navrhol, aby odvolací súd potvrdil výrok prvostupňového súdu, ktorým uložil obžalovanému povinnosť nahradiť spôsobenú škodu vo výške 5 072,02 EUR a zároveň, aby zmenil výrok ohľadne odkázania so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces, a aby aj v tejto časti rozhodol o povinnosti obžalovaného zaplatiť poškodeným aj nemajetkovú ujmu vo výške 100 000 EUR pre každého z nich.

K dôvodom odvolania sa jednotlivé procesné strany navzájom vyjadrovali, pričom tieto ich vyjadrenia obsahovo korešponujú s ich dôvodmi a návrhmi uplatnenými v jednotlivých dôvodoch odvolania.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupkyňa krajskej prokuratúry uviedla, že sa plnom rozsahu sa pridrižiava písomných dôvodov odvolania okresného prokurátora a v súlade s nimi navrhuje, aby krajský súd zrušil napadnutý výrok o treste a vo veci sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Čo sa týka rozhodnutia okresného súdu o treste zákazu činnosti a náhrady škody, tento považuje za zákonný a správny.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiavame písomných dôvodov odvolania zo dňa 04.11.2021 a navrhujem, aby odvolací súd z dôvodu § 321 ods. 1 písm. f/ Tr. por. v nadväznosti na § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a § 321 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám tak, že podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodených A. G. a M. G. s celým nárokom na náhradu škody a nemajetkovej ujmy odkáže na civilný proces.

Na verejnom zasadnutí splnomocnený zástupca poškodeného poukázal na závery posledného dodatku, resp. doplnenia znaleckého posudku Ing. G. vo vzťahu k možnému spoluzavineniu poškodených, ktoré má vplyv aj na rozhodnutie o výške škody, ktorý jednoznačne vylúčil ich spoluzavinenie. Navrhol s poukazom na podrobné odôvodnenie nášho odvolania, aby odvolací súd zrušil výrok okresného súdu,

ktorým uložil obžalovanému povinnosť uhradiť len spôsobenú škodu v sume 5.072,02 eur, a aby krajský súd sám rozhodol tak, že obžalovaného zaviazal k náhrade jednak uplatnenej škody v sume 5.072,02 eur a nemajetkovej ujmy pre oboch poškodených, teda pre každého 100.000,- eur.

Obžalovaný O. D. na verejnom zasadnutí uviedol, že mu je naozaj veľmi ľúto čo sa stalo, ešte aj teraz by sa chcel ospravedlniť poškodeným. Komunikoval aj s poisťovňou, sú v písomnom kontakte, píše si emaily, nemá teraz o tom doklad. Z jeho poisťky zatiaľ nič vyplatené pre poškodených nebolo, bola vyplatená škoda na jeho vozidle.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por.

Krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že podané odvolanie zo strany prokurátora je dôvodné, odvolania obžalovaného a poškodených dôvodné nie sú.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradil od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnúť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 42 ods.1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. zák. veta prvá, ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. veta prvá odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Pred súdom prvého stupňa bolo na hlavnom pojednávaní vykonané dokazovanie zákonným spôsobom avšak nie v potrebnom rozsahu v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v čase jeho rozhodovania bol výrok o vine a právnej kvalifikácii obžalovaného právoplatný, preto v intenciách § 317 ods. 2 Tr. por. preskúmal napadnutý výrok o treste a náhrade škody.

Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil hore citovanými ustanoveniami pri ukladaní trestu, následkom čoho boli uložený trest neprimerane mierny. Odvolací súd pripomína, že trest je opatrením štátneho donútenia, ktorý sa ukladá páchatelovi za spáchaný trestný čin. Trest môže priamo postihnúť len páchatela trestného činu (zásada personality trestu), je následkom trestného činu, a preto musí byť úmerný spáchanému trestnému činu (zásada proporcionality trestu). Základnou funkciou trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred páchatelmi, ktorá sa uskutočňuje jednak prvkom donútenia a jednak prvkom výchovy. Trest vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela trestného činu. Pri

ukladaní trestu súd prihliadne najmä na spôsob spáchanie činu, jeho následok a zavinenie, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Osobu páchatela treba vyhodnotiť vo všetkých súvislostiach i z hľadiska prognózy jeho budúceho vývoja správania v spojitosti so spáchaným trestným činom, významný je spôsob života a správanie sa obžalovaného, či jeho postoj k spáchanému trestnému činom. Treba zároveň dodržiavať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. Ani príliš prísny, ale ani príliš mierny trest nepôsobia výchovne. Uložený trest (resp. ich kombinácia) okresným súdom nespĺňa požiadavku na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred osobou obžalovaného, nespĺňa požiadavku generálnej prevencie, nekorešponduje s účelom trestu v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák.

V každom jednom prípade musí súd pri rozhodovaní o treste prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatela. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným a teda aj zákonným a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy ani mu situáciu „uľahčiť“. Nepodmienečný trest odňatia slobody, ako najzávažnejší zásah do základných ľudských práv, však nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela. Nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násillia spoločnosti voči jednotlivcovi.

V danom prípade sa odvolací súd stotožnil sčasti s názorom prokurátora, že uložený trest odňatia slobody s jeho podmieneným odkladom je neprimeranie mierny, avšak nie vzhľadom na spôsob jeho uloženia, ale jeho výmeru. Obžalovaný sa dopustil trestného činu s fatálnym následkom, pričom však nie je možné automaticky aj v takýchto situáciách pristúpiť k ukladania nepodmienečného trestu, čo nakoniec preukazuje aj rozpätie trestnej sadzby. Pokiaľ ide o predchádzajúce odsúdenie obžalovaného pre inú trestnú činnosť, ktorá je zahladená, nie je naopak možné prisvedčiť prokurátorovi, že táto vytvára recidívu v páchaní trestnej činnosti. Iná situácia je v súvislosti s priestupkami obžalovaného na úseku cestnej dopravy, ktoré okresný súd nevyhodnotil správny pri určení výmeru trestu.

Krajský súd postupujúc teda podľa vyššie uvedeného uložil obžalovaného pri zohľadnení jednej poľahčujúcej okolnosti - § 36 písm. I/ Tr. zák. a žiadnej priťažujúcej okolnosti trest odňatia slobody vo výmere tri roky za súčasného určenia probačného dohľadu nad jeho správaním počas plynutia päťročnej skúšobnej doby s tým, že zároveň uložil obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu, ktorého nesplnenie bude mať za následok premenu trestu na trest nepodmienečný. Trest zákazu činnosti uložený súdom prvého stupňa, ktorý nebol odvolaním prokurátora napadnutý krajský súd nepreskúmaval a tento zostal v platbosti tak, ako bol uložený.

Čo sa týka dôvodov odvolania obžalovaného ako aj poškodeného k rozhodnutiu okresného súdu o náhrade škody, odvolací súd v súhrne uvádza, že poškodení riadne včas uplatnili nárok na náhradu majetkovej škody, túto riadne zdokladovali a v konaní bolo jednoznačne preukázané, že vznikla v priamej príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného, pre ktoré je právoplatne uznaný vinným. Pokiaľ sa obžalovaný domáha zohľadnenia určitého spoluzavinenia poškodených na výške spôsobenej škody, je potrebné povedať, že toto sa odrazilo v druhu a výmere uloženého trestu. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, je potrebné uviesť, že v rámci dokazovania pred okresným súdom a dĺžky trvania celého konania, bol vytvorený dostatočný priestor na to, aby okresný súd vykonal dôkazy tak, aby mohol rozhodnúť aj o takto uplatnenom nároku na náhrady škody. Avšak v situácii, v akej sa ocitol odvolací súd, t.j. že konštatoval, že všetky otázky vina, právnej kvalifikácie ako aj trestu, boli zákonne a dostatočne preukázané, nezostáva ti priestor na to, aby sa trestné súdy osobitne ďalej v tomto konaní zaoberali takto uplatneným nárokom na náhrady škody.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a z dôvodov, ktoré podrobne vyššie uvedené. Senát rozhodol pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.